

פרטי כל מס. טד/2

מישיבות ועדת הכספים

ביום ד', טו' בטבת תש"י (4.1.50)

- נוכחים חברי הועדה:
- היו"ר ד.צ. פנקס
  - י. אפרתי
  - י. בדר
  - א. גרנות
  - א.ס. גניחובסקי
  - ש. דיין
  - א. הרצפלד
  - ח. לנדו
  - ס. סנה
  - ה. פרוסקין
  - פ. נפתלי
  - ב. רטנוד
  - י. רוקח

מזכירי:

שר האוצר א. קפלן
ד. הורוביץ - מנהל שוק האוצר
טר ספינק - סטע האוצר.

- הדר-היום:
1. סדר ישיבות הועדה
  2. תוספת הענקות לרשימת הטקסטים
  3. שארן המלונטים ומטבע זה
  4. דלק
  5. פקדון לקרן הלוואה לחיילים משוחררים.

הי. זרה במחנה הלעה 10.10.

היו"ר ד.צ. פנקס: עלינו לקבוע את סדר ישיבות הועדה, שי כפי שבועתי, יתקבצו ימי ישיבות הכנסת, ובהתאם לכך, את ימי בדיקת אשדות את ימי הישיבות שלנו.

אם הממשלה לא תשב ביום הלישי, נהיה ביום שלישי ונשיע. אם יתבדר הממשלה חשב ביום הלישי, נקיים את הישיבות לעת צחה כפי שנקבעו: ביום כפי במקד ב-11, וביום הביעי במקד ב-10.

י. רוקח: הרעיון הוא שהאנשים ילוננו בירושלים רק לילה אחד. ביום שלישי תהיה רק ישיבה אחת של הכנסת; אני חושב שזוהי המעלה למעלה לשבת פעם אחת בשבוע, כסדר דת הועדה.

היו"ר ד.צ. פנקס: דבר זה הוא בלתי אפשרי; אנו לא מבטוח לעולם את העבודה המוטלת עלינו, אם נשב רק פעם אחת בשבוע. אני מביע מוסמט, לאחר שנשמע היו"ר הכנסת הועדה רשימה על זמני ישיבות

אני מציע להקדים לדיון, טעמי קטן, אשר כבר
 טפלנו בו בזמנו, והוא: הצנקה לרשויות המקומיות. לפי התקציב, היה הסכום
 שהוקדש לרשויות המקומיות - 200.000 ל"י. משרד הפנים, עפ"י חשבוים שלו, הציע
 בתחלה חלוקה של מיליון ל"י, אח"כ בדקה ועדת המסנה שלנו את ### התקצבות,
 והוצעה שם הצעה להגדיל את ההענקות בעוד 50 אלף ל"י ולהקציב ל-3 רשויות:
 עיריית ת"א - 25.000 ל"י

למועצות האזוריות - 20.000 ל"י

למועצת בני-ברק - 5.000 ל"י.

משרד הפנים הודיע שאין הוא יכול לקבל הצעה זו,
 כי אין הצנקה בטורה לתוספת לשלושת המקומות האלה, בהשגחה עם מקומות אחרים,
 אשר הם ביניהם יש בדיקת טאר. הןן מזה, טען משרד הפנים, כי אין לו מקור
 לתקציב זה. משרד הפנים בא בהצעה לסגור מצדו 25 אלף ל"י, ע"י קטוצים שונים
 25 אלף ל"י, ולהקציבן לצורך שלוש הרשויות, בהנחה שכל ושומם מקומית, תקבל
 את החצי מן הסכום אשר המליצה עליו ועדת המסנה; כלומר -

עיריית ת"א - 12.500 ל"י

המועצות האזוריות - 10.000 ל"י

מועצת בני-ברק - 2.500 ל"י

אני מציע לוועדה לאשר את ההענקות האלה, בידעונו
 יפה שאיננו מסכים את הצדק עד סופו, מסום שהצרכים הם כה גדולים שאף רשות
 מקומית, לא תוכל להיות מרוצה; אבל אנו קרובים ל-1 באפריל, ובשנה הבאה
 נצטרך לברר את קביעת היחסים, בהטלת מסים ובחלוקת העומס, בין הרשויות
 המקומיות ובין הרשות המרכזית. לכן, אני מציע לוועדה לסיים את הפרק, ע"י פשרה
 זו.

א. רוזנבלום: קבלנו 1.200.000 ל"י להענקות לרשויות המקומיות.

משרד הפנים החליט לחלק מיליון אחד, ואת השאר
 להשאיר לרזרבה. את המיליון ל"י חלקנו לפי בוסחה מסוימת אשר סדרנו במשרד.
 את הבוסחה הבאנו לישיבה של כל הגורמים המעוניינים, והיא בתקבלה. 200.000 ל"י
 החלטנו להעניק למקומות הבחלילים והחדשים. אין כל אפשרות לחלק את הכסף לפי
 הצרכים, או לפי ראות עינינו. כל רשות מקומית נמצאת בטוב קשה כחברתה. הפתרון
 האחד והיחיד היה לפי הבוסחה, וזאת עשינו. אנני יורע שבוסחה זו טקפת מאד את
 עיריית תל-אביב, אבל אין מה לעשות נגד זה. ביחס למועצות האזוריות, החשובים
 לא היו מדויקים; זהו גוף בפני עצמו, ואי אפשר לעת עתה להתאימו לתוך המסגרת
 הכללית.

בינתיים חלפו חדשים רבים. הודענו, בהסכמת כל

הגורמים, לרשויות, על התענקות האלה, והן הכניסו אותן לתקציבים שלהן. 80% מהתקציב כבר אושר.

באה ועדת המסנה של ועדת הכספים ולא ערעה על

הנוסחה. ייתכן שאנו בשנה הבאה נצטרך לשנותה, אבל זוהי נוסחה לשנה זו, והכרחי לחלק את ההענקות בצורה זו.

אשר ל-200.000 ל"י, חלקנו אותן למקומות

נחשלים - ירושלים, צפת טבריה, ולמקומות חדשים - דמלה לוד ועכו. ללוד

הענקות של 200.000 ל"י

ועדת המסנה של ועדת הכספים מצאה כי צריכים אנו

לחלק 25.000 ל"י לתל-אביב, 20.000 ל"י למועצות האזוריות ו-5.000 ל"י למועצה

המקומית בבני-ברק. הצעת המשרה איננה של משרד הפנים, אלא של יו"ר ועדת

הכספים. רבותי! אם אתם טובים צריך להוריד מההענקות של ירושלים, עכו, לוד

ודמלה - בבקשה; אבל אנו איננו חושבים כך.

אני משלעצמי תומן טאד באשרות, אם תהיה כזו,

שלאקבלת תוספת שהרזרבה הכללית של התקציב.

לאחר מו"מ עם כל החברים, באה הצעת פשרה, ובלית

בדירה, אטרנס שבדרך באיזה צורה שהיא 25.000 ל"י.

י.רוקח: אין כל התאמה בין הסכום שהוקצב, ובין מה

שמגיע לעיריות. מצבנו הוא כה קשה, שיש

איננו יודעים איך נוש לעיבוד תקציבנו בשנה הבאה. עכשיו, בקשנו, בכדי לסמל

את העובדה שהכנסת לא היתה בסדר עם הרשויות המקומיות השנה, שלכל הפחות יתנו

לו סתוך הרזרבה העצומה שהיתה, 25.000 ל"י נוספות. סכום זה מוכרח להנתן.

באסיפה של ראשי העיריות, הוקצבו לתל-אביב -

365.000 ל"י. אח"כ הורידו מתל-אביב 25.000 ל"י, בו בזמן שליתר העיריות

נתנו פי עשר משה שהיה רגום לזכותן. אין כל התאמה בין הסכמים ובין

ההקצבות.

הגעתי לידי הסכם עם הממשלה בנוגע ליפן. לקחתי

על עצמי את התפקיד בנאמנות, ואני עושה את הסכמי מוט האפשרי. והנה, כעת,

לקחו סכום טטוים מעיריית תל-אביב והקציבו אותו ליפן. הממשלה צריכה לחפש

כסף לביהול יפן מתקציב אחר.

ד. הורוביץ:

אני מצטער שהתקציב הזה שתנהל בלי טר זגני, אשר

ישב אתכם בוועדת המסנה, הוא התנגד לכל הגדלה.

המצב הוא כזה, שההכנסות מפגרות בטרה נכרת טאד אחרי האוסדנה שקבע האוצר, ואין

כל אפשרות של הגדלה באיזה תקציב שהוא.

י. הוקח: מר זגני מתנוד לחלוקה, אבל לא להגדלת עצמה.

י. אפרתי: אני חושב בכלל את הבעיה הזו להרבה יותר גדולה, והיחסים בין הרשויות המקומיות ובין הממשלה, עודאיתבררו במשך השנה הזו לקראת השנה הבאה. אין כל התאמה בין הנוסחה ובין המועצות האזוריות. בזמן קביעת התקציב היו קיימות ארבע מועצות, וכעת ישנן 15, וזכותן היא לתבוע תוספת. אבל אני מציע שנסתפק היום ב-25 אלף ל"י. השנה נגמרת, ואין זה כדאי לנהל כעת מלחמה על תוספת לשנה הזו. אני מציע, לכן, לאשר את הצעת ועדת המשנה.

היו"ר ד.צ. פנקס: באתי בדברים עם שר האוצר, בנוגע לנתינת הסכום

הזה מהרזרבה, והוא אמר לי שלא נשאר לו כמעט

מאומה מהרזרבה. התקציב לרשויות המקומיות לא היה מספיק בשנה זו, אבל זו היתה שנה ראשונה לקיום המדינה, וודאי יש בו לקויים, אשר במרוצת השנים יתקונו.

אני מאמין כי כרגע אין אפשרות למשרד הפנים לתת

יותר ממה שהציע; משום כך אני תומך בהצעת הפשרה, שאמנם, לא הוצעה ע"י משרד הפנים.

סכום: הוחלט להעניק תוספת לשלוש רשויות מקומיות כדלהלן:

לעיריית תל-אביב - 12.500 ל"י; למועצות האזוריות-

10.000 ל"י; למועצה המקומית בבני-ברק - 2.500 ל"י.

2. מאזן התשלומים ומטבע זר.

היו"ר ד.צ. פנקס: סדר היום שלנו הוא ארוך מאד; אבל אני רוצה

להעינות לבקשת מנהל משרד האוצר ולסכם כרגע את

הדיון שלנו בענין מאזן התשלומים והמטבע הזר. אם יש למישהו מחברי הועדה הצעות, אני מבקש להגיש אותן. אני מצאתי לנחוץ אתמול בערב לנסות להעלות על הכתב אי אלו יסודות לסכומים, הנוגעים במדה ידועה, גם בדיון על חוק עדוד השקעות הון. אני מוכן לשמוע קודם לכן את הצעת האוצר.

ד. הורוביץ: האוצר מציע: הועדה רשמה לפנייה את האינפורמציה

שקבלה בעניני מאזן התשלומים והמטבע הזר, ומקוה

לקבל לעתים קרובות ידיעות נוספות בשטחים אלה. אינני רואה מקום לכל סכומים

אחרים, אשר יטפלו באופן ישיר באדמיניסטרציה של משרד האוצר.

היו"ר ד.צ. פנקס: אינני יכול לקבל את הצעתו של מר הורוביץ. שמענו

דו"ח, נשאלו שאלות זניתנו תשובות. אבל איננו

יכולים להסתפק בכך, ולכן, גם סכומי של מר הורוביץ אינו מספיק.

אני מניח על השולחן את הצעותי:

יש לבקש מן הממשלה לפעול ליבוא ללא תשלום

מטבע זר, גם על מצרכים שנראים בלתי חיוניים בעינייה.

כולכם יודעים שישנה רשימה של מצרכים אשר בהם

מרשים יבוא ללא תשלום מטבע זר. אני בדעה שהכנסת סחורות איזה שחן לארץ,

אפילו סחורות מותרות, היא לטובת הכלכלה של המדינה. אנו יכולים לעמוד בארץ

בכל רגע בפני סכוב שני, ואולי יהיה לנו צורך בסחורות אלה הנראות כעת

כמותרות.

יחד עם זה, אני רוצה שלא תהיה בקביעת המחירים

לסחורות המובאות ללא תשלום מטבע זר, פגיעה הערך ה"ל". אני מדגיש את הנקודה

הזו, כי ע"י הסתכלות בכמה פעולות, ראיתי שהממשלה בעצמה מורידה את ערך ה"ל"

ע"י פוליטיקה של משרד האספקה והקצוב.

אני מבקש רביזיה כשסת הקפאת הסחורות ליבוא.

המדינה, אינני יודע אם יש לה רשות חוקית לכך, לוקחת לעצמה את הזכות לצוות

על הקפאת סחורות מסוימות והשארתן במחסנים. ע"י הקפאה, מעכבים את הורדת

יוקר החייט, ואולי לא רק אצאא יוקר החיים המתבטא באינדקס, אלא יוקר החיים

בכלל. הרי אנו מעונינים שהמחירים ירדו, וע"י הקפאה משיגים את ההיפך. אני

מבין הקפאה בגבול מסוים, בכדי להבטיח מלאי לעתיד לבוא, אבל אינני מבין את

ההגזמה הזו של משרד האספקה והקצוב.

אני מבקש שהממשלה תמצא דרכים לעדוד היצוא, לא

רק ע"י הגברת החקלאות, ע"י תעשייה, כי אם גם ע"י הורדת יצר מסוים אצל היצרן.

אינני חושב שהדרך של פרמיות, אשר התחלנו בה, היא דרך רצויה. אני מאמין

שהפרמיות שניתנו לפרדסנים, רק הזיקו להם. האנגלים, מכיון שידעו על כך,

לחצו על הורדת המחיר.

אני מבקש לברר אפשרות להקלת מס ההכנסה מעסקי

יצוא, אשר מביאים לנו דולרים או מטבע קשה.

אני מציע ליצור במדינה אפשרות של תנועה חפשית

למטבעות זרים לתושבי-חוץ. דבר זה יעודד את האנשים להשקיע את כספם בארץ.

הגבלות של הודעות מוקדמות של שלושה חדשים, כפי שישנן עכשיו, רק מזיקות.

אני רוצה שהאדמיניסטרציה של הממשלה, בספול

ברשיונות יבוא, תהיה יותר מהירה מאשר היא כיום. אני בטוח שמשרד האוצר אינו

אשר בעכובים, אבל הפרוצדורה היא כזו, שהיא מכבידה על החיים, מיקרת את

המצרכים ומעכבת את המסחר.

מהי השטה של דולרים ליהלומנים? דבר זה לא הוסבר לנו. לי נדמה שיש פה איזה חופש מופרז ליהלומנים. ייתכן שאני טועה; אם כן אני מבקש הסברת הפרטים של העניין.

האם יש אפשרות שהמדינה בעצמה, או עפ"י רשיון המדינה, חברות פיננסיות, יעסקו בהקמת בנינים במדינה, אשר יימכרו כרכוש פרטי לבעלי הון בחו"ל?

י. אפרתי: אני רואה לפני יריעה גדולה מאד של שאלות אשר אינני מבין. אבי חושב שבדברי היו"ר, ישנם דברים אשר אינם שייכים לוועדת הכספים. אני מציע להפריד שאלות אלה מהשאלות הנוגעות לנו, ולהעבירן לוועדת הכלכלה.

מ. סנה: אני מצטרף לדעתו של מר הורוביץ. שאלותיו של היו"ר נוגעות למדיניות הכלכלית של הממשלה, ואי אפשר בתחום הדיון הזה לכפות עליה מדיניות שונה. אפשר רק לשפוט לחיוב או לשלילה. מזה מוצאים רק הדברים המחייבים חקקה.

אני מציע שלהחלטה פה יעמוד אישור או אי-אישור של הדו"ח ששמענו.

י. רוקח: הצעותיו של היו"ר באו על סמך הדו"ח והוכוח ששמענו כאן. אני מציע שנעמוד על כל סעיף וסעיף, נקציב לזה שעה אחת, ונסיים את העניין.

ב. רפטור: בדברי היו"ר ישנם חלקים אשר צריכים לקבל את פתרונם בוכוח על עדוד השקעות הון, וישנם חלקים השייכים לוועדת הכלכלה. אבל ישנו סעיף אחד, לדעתי, הדורש דיון דחוף בוועדה, והוא, עדוד התיירות. בארץ יש מצב שאי אפשר לשאת אותו, ואם לא נתקן אותו, נפסיד גם בשנה הרבה סכומים גדולים מאד. ~~אצא אצא~~ אני שומע שיש התחרות גדולה בין הממשלה ובין הסוכנות בעניין זה. בשעת הוכוח הכללי בכנסת, מנענו, למען כבוד הבית, את הזכרת השאלה הזו, אבל בוועדה העניין מוכרח להתברר, ואנו מוכרחים להגיע לידי מסקנות.

בענין משרד האספקה והקצוב, אני מסכים עם מר פנקס. אני מציע שנזמין לאחת מישיבותינו הקרובות את שר האספקה והקצוב, נשמע מפיו סקירה על המצב, ונציע הצעות ותקונים.

פ. נפתלי: מר רוקח אינו צודק בהצעתו להקדיש לדיון זה שעה אחת. אם נכנסים לדיון כזה, הרי הוא צריך להמשך שבועות שלמים. לכל אחד, כמו למר רפטור, ישנם כמה סעיפים, אשר הוא חושב אותם לדחופים ביותר, ושיש הכרח לדון עליהם כאן בוועדה. אנו יכולים להעביר

א. גרנות: בהצעות אשר הוזכרו כאן ישנם כשלושה סעיפים השייכים למטבע הוא ולמאזן התשלומים, ועליהם יש לדון, גם אם אין כאן שאלות חקיקה. שאר הדברים צריכים להיות מוצאים מועדת הכספים.

מ. סנה: פעמים רבות אנו מקבלים בוועדה מספרים שונים, ולאחר מכן, אנו שומעים במליאה מספרים שונים לגמרי מפי שר האוצר. אנו צריכים, פעם אחת ולתמיד, לדעת מה הם המספרים הנכונים.

י. רוקח: ברצוני להפנות את תשומת לבו של מר הורוביץ לשאלת הדלק. יש בארץ בזבוז עצום בדלק, ויחד עם זה, אין כל מלאי. ישנו גם מחסור עצום בעצים וכחמרי בנין. אני מפנה את תשומת הלב לשאלת התיירות. זה מקור לא אכזב לכסף זר, ואנו מפסידים סכומים עצומים של כסף. לדעתי נקודת התורפה היא, היחס לתיירים. יש לתקן את היחס הזה במהירות האפשרית. אני חושב שטעות חמורה נעשתה ע"י זה שמינו את ~~את~~ אותו האדם לשר האוצר ולשר המסחר והתעשייה. זה מקשה על העבודה, יש התנגשויות בין שניהם, ויש לשנות דבר זה.

א.מ. גניחובסקי: לדעתי הנקודות אשר הציג היו"ר, הן חשובות מאד. אך קשה יהיה לפתוח עליהן כעת בדיון. אני מציע שמר פנקס ימסור לחברי הועדה את הצעותיו בכתב, ונדון עליהן בישיבה הבאה. אני מציע שתבחר ועדת משנה בענין הבנינים לתושבי חו"ל

הד"ר ~~הד"ר~~ פנקס: חוץ מהצעה אחת, היו כל הצעותי מבוססות על הדו"ח ששמענו כאן מפי מר הורוביץ. אינני מסכים שועדת הכספים היא רק ועדה להכנס חוקה - היא גם ועדה לבירור ענינים, ואינני רואה בענין זה שאלת אמון או אי אמון בממשלה.

אני מוכן לתת את הצעותי בכתב לחברים, ותשב ועדת משנה, אשר יחד עם נציגי האוצר ונציגי משרד האספקה והקצוב, יבררו אותן. אם ימצאו שישנם דברים אשר אינם שייכים לוועדת הכספים, יעבירו אותן לוועדת הכלכלה. אם יש לחברים אחרים הצעות, יגישו אותן. הסכום ייעשה לאחר שועדת המשנה תדון בדבר.

הנסיון הוכיח כי דבר זה אינו טוב, ואיננו חושבים להמשיך בו.

בנוגע לדברי מר רוקח בנוגע לגלק, עלי לומר כי אין

כל מחסור בדלק בארץ. אניות הדלק מגיעות לארץ, ואנו יכולים לקבל דלק

בכמויות בלתי מגבלות. אנו רוצים להפעיל את בלי הזקוק כי חסר לנו כסף

בכדי לקמץ את המטבע הזר. במדה שיש לנו מטבע זר, אנו יכולים לקנות דלק

בלתי מגבל. 70% מהתצרוכת שלנו נותנת חברת "של", ו-30% חברת סוקוני וקום.

איננו משלמים לחברת "של", אלא הם קבלו הבטחה שינתנו להם הסטרלינגים

הקפואים, ברגע שישוחררו ע"י הבריטים. עובדה היא שהפניקה נעשתה בכונה

ע"י המוכרים. הם ספרו בכל מקום שלא יהיה דלק, והאנשים התחילו להכין מלאי

בבתים. אני חוזר ואומר: אין כל מחסור בדלק.

אני מזהיר את הועדה לא לקבל בקלות ראש איזה שהן

החלטות, ומציע להשאיר לאוצר לבחור את הדרך אשר בה ילך.

היו"ר ד. צ. פנקס. לא נמשיך את הברור בישיבה זו. מר הורוביץ

הבהיר כמה דברים, אם כי לא כלם התקבלו על

דעתי. אני מציע לחברים להגיש הצעות מנוסחות, וכאשר החומר יהיה בכתב,

אפשר יהיה לקבוע ועדה אשר תדון בו.

מכיון ששר האוצר הגיע, אני מציע לחזור

לקביעת ימי ישיבות הועדה.

שר

האוצר א. קפלן:

הממשלה עדיין לא קבעה באיזה יום יתקיימו ישיבותיה

שמעתי שישיבות הכנסת יתקיימו רק ביום שני

ושלישי, ולפי זה תצטרכו לקבוע את ימי ישיבותיכם. אי אפשר להסתפק בשתי

ישיבות בשבוע, יש הכרח למצוא זמן לוועדות משנה. מוטלים על הועדה תפקידיים

רבים, ועלינו לסיימם.

ב. רפטור: אני מציע להתחיל את ישיבותינו בשעה שמונה

בבקר. משמונה עד עשר תעבודנה ועדות המשנה,

ומעשר עד אחת ושלושים תשב ועדת הכספים המלאה. אם יהיה צורך, נחליט על

ישיבה שלישית במשך השבוע.

היו"ר ד. צ. פנקס: היות ואיננו יודעים מתי תשב הממשלה, איננו

יכולים לקבוע את זמני ישיבותינו. אני מציע

לשר האוצר לקיים ביום ראשון בבקר ועדת משנה למוסדות כספיים במשרד האוצר.

שר האוצר א. קפלן:

ברצוני לאמר כמה מלים על שאלת הדלק, ומתוך

כך תוצאות המחייבות אישורכם או אי אישורכם,

או אישור הכנסת.

השמועות על חוסר דלק, אינן נכונות. בארץ יש

כעת דלק לחדשיים, כל המינים של דלק. היה לנו מ"מ קשה בקשר עם מחיר הדלק.

כשהתקבל דלק לפני הדיוואלואציה דרשו תוספת במחיר בהתאם לשנוי בוולוטת.

דרשנו מהם שיעשו את חשובנות ההוצאות וחרוה בהתחשב עם שני דברים: הורדת

תוספת היוקר לעובדים, והרחבת התצרוכת המצדיקה הוולה. נתקלנו בבעיה קשה:

אם נגדיל את המחיר, הצרכן יסבול באופן נכר. סולר ופיואל הם יסודות לכוח,

ואם נגדיל את המחיר, זה ישפיע על מחירי היצור. בכדי להוזיל את המחיר,

הזמנו דלק מכל מיני ארצות. כל קנייה ברוסיה, או ברומניה, היא יקרה יותר

מאשר באמריקה. אבל בצרפת הצלחנו להשיג דלק יותר זול. ע"י כך, הקטנו את

ההפרשים.

אם איננו רוצים להעלות את המחירים, אנו

חייבים או לתת סובסידיות, או להוריד את מס החירום. ההכנסה ממס-חירום על

דלק, תעלה על ההערכה שעשינו, ויהיה לנו עודף של לכל הפחות - 50.000 ל"י

לחדש.

ברגע זה יש לנו שלוש ברירות: או לתת להעלות את

מחיר הדלק, לא רק על בנזין, כי אם גם על מיני דלק אחרים; או לקחת עלינו

בכל אופן לתקופת מה, את הכסוי של ההפרשים - 35 אלף ל"י לחדש בערך; או

לתת סובסידיות - מה שמחייב תקציב נוסף. נצטרך לעשות זאת עד שיפתחו בתי-

הזקוק, ונוכל לקבל דלק או ע"י הצנור, או ע"י תעלת סואץ, כי אז נוכל להוריד

באופן ניכר את המחיר.

אני מציע הקטנת מס החירום. את ענין הבנזין:

תשא התחבורה בעצמה.

סכום: הוחלט להקטין את מס החירום על דלק.

ז. רוקח: המשק הכלכלי שלנו מעוניין בעקר בחשמל. עד

היום ישנם תוספת במחירי החשמל, על חשבון דלק.

שר האוצר: חברת החשמל, בעזרתנו, עומדת להגדיל את הכוח

עד 200.000 קילובט. תהליך זה יימשך בערך עד

1952. בחיפה הוסיפו 50% לפני זמן קצר, וזה היה בעזרתנו. אנו נכנסים

יותר ויותר לבדיקת הענף הזה. עד היום הורדנו את המחירים בערך ב-17%.

אנו עומדים כעת להביא מומחה מחו"ל לבדוק את ענין החשמל. אנחנו קבענו גם ייעוץ מיוחד ליד המחלקה לעניני כוח. אנו מוכרחים להוריד את מחיר הכוח. חשוב גם מחיר האוצר, אבל רבה חשיבותו של מחיר הכוח.

י. רוקח: מחירי החיבורים הם פשוט פנטסטיים.

ח. לנדו: ידוע בצבור שהמחירים נבדקים. ידיעה זו מעכבת

חיבורים בבתים חדשים. אני מבקש לזרז את הענין.

שר האוצר א. קפלן: בענין זה תקבלו דו"ח מפורט בעוד זמן קצר.

ב. רפטור: אני אינני רואה פתרון אחר לחברת החשמל מאשר פקוח

יתר של הממשלה. ישנם דברים רבים הדורשים חקירה.

אבל ענין החיבורים הוא חמור. קיימת סכנה של חוסר האופי הפרודוקטיבי של המקומות החדשים. אחת הסבות של חוסר האופי הפרודוקטיבי של המקומות החדשים היא, חוסר החיבורים. פה מוכרח להיות חשוב ממלכתי.

היו"ר ד.צ. פנקס: אני בדעה אחת עם מר רפטור, על הצורך בפקוח

ממשלתי על חברת החשמל, ועל כל חברה או מפעל

שיש להם זכויות מונופוליסטיות.

שר האוצר: א. קפלן: ברצוני לבקש אשור מהועדה לקחת מתוך סעיף שונות

בתקציב הפתוח, 400.000 ל"י לקרן קונסטרוקטיבית

להלואות לחיילים משוחררים. הקרן הזו הוקמה לפני זמן מה, והיו שותפים לה

הממשלה, הסוכנות היהודית, אפ"ב, הלואה וחסכון וקופת מלוה. היתה בתחילה קרן

של 500.000 ל"י, והיתה קרן שניה של 1.000.000 ל"י. קרן זו עשתה פעולה

חשובה מאד. במוצע נתנו הלואות של 200 - 300 ל"י לשכון, כניסה לקואופרטיבים

או לפתיחת חנות וכדומה. האנשים כבר התחילו לשלם בחזרה את ההלואות. בעוד כמה

ימים תגמר הקרן, ויש סכנה להפסקת פעולה השקום. הבנקים הקטנים מודיעים שאינם

יכולים מבחינה ליקוידית לקחת עליהם את הסכון. הם אמרו כי אם האוצר יסכים

לתת להם פקדון לתקופה של 10 - 5 שנים, בסכום של 400.000 ל"י, הם מוכנים

להשתתף הלאה בקרן. אני מבקש מהועדה לאשר לי הוצאת הסכום הזה.

י. רוקח: כמובן שאינני מתנגד לעצם הדבר, אבל אני חושב

שא כי אסור לממשלה לתת פקדונות בבנקים קטנים.

י. כדר: פורסמו מספרים על מצב הבנקים. דעתי היא שדבר

זה דורש מחשבה רבה ורצינית מאד. מצב הבנקים

והרכב האקטיבים והפסיבים שלהם הוא בעיה גורלית למשק המדינה. מכיון שהבעיה

היא כה רצינית, הייתי מודה לשר האוצר לו היה דוחה את ההחלטה לשבוע הבא.

ה. פרומקין: אינני מבין מה הקשר בין בעית הבנקים לבין הקרן להלוואות לחיילים המשוחררים. לדעתי זו היא פעולה עצומה, ואני מציע לוועדה לאשר את הפקדון.

היו"ר ד.צ. פנקס: הכסף לקרן הקודמת נתן מהתקציב הרגיל, וכעת הוא צריך להנתן מתקציב הפתוח וזה מה שמכביד עלי כרגע.

שך האוצר א. קפלן: אם אינכם רוצים לאשר 400.000 ל"י, אולי תאשרו כעת 200.000 ל"י לפקדון הראשון, עד שאביא לכם את החומר בנוגע להלוואות הקודמות לחיילים המשוחררים.

י. בדר: אני מסכים לאשר 400.000 ל"י, כי זה עניין של חיילים משוחררים, אבל יש לראות שצורה זו של ממון הבנקים, לא תהיה לתקדים.

היו"ר ד.צ. פנקס: אנו נאשר 400.000 ל"י, אבל לעת עתה לא יוצאו יותר מ-200.000 ל"י.